

1. (I) Ordu, kendisini besleyen tabiat hazinesini dünyaya yeni açıyor. (II) Hatta kendisi de yeni keşfediyor ve nasıl kolay ulaşılabilir hâle getiririm diye uğraşiyor. (III) Gün ışığına çıkarılacak yerler öyle bir iki değil, saymakla bitmeyecek kadar çok. (IV) Doğa ve keşif gezilerini sevenler için Ordu'nun yakın geleceğin en gözde bölgesi olacağını düşünüyorum. (V) Sadece yerli halkın bildiği, dışarıya için hâlâ gizli, hâlâ saklı o kadar çok yer var ki.

Bu parçadaki numaralı cümlelerden hangisi parçanın düşünce akışını bozmaktadır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

2. I. Son on yıldır Türk şiirinin geçirmekte olduğu bunalmı galiba yerini aydınlığa ve ümide bırakacak.
II. Özenle basılmış bu kitapların içeriği ve okunup okunmadığı konusunda henüz bir şey söyleyemeyiz.
III. Gerek resmî, gerekse özel yayınevlerince gayet şık ve zarif biçimde basılan şiir kitapları bunun bir müjdecisi olabilir.
IV. Bu konuda iyimser düşünmemek, bir şey söyleyebilmek için, bir süre daha beklememiz gerekecek.
V. Baskı tekniği ve zarıflığı kadar okuru doyurup doyurmadığını da bekleyip göreceğiz.

Numaralanmış bu cümlelerle bir paragraf oluşturduğunda sondan ikinci cümle hangisi olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

3. (I) Sanat-edebiyat merkezleri söz konusu edilince önce edebî toplantılarıyla İstanbul akla gelir. (II) Şiir bahsinde de başkent İstanbul'dur. (III) Tabii eskiden bir başka ayrıcalığı vardı İstanbul'un. (IV) Havasının, suyunun, nihayet insanının kirlenmesine bağlı olarak söz konusu büyü bozulur gibi oldu. (V) "O manayı illa İstanbul'da bulmak" gibi, şairin "sıla" sıydı bu büyü lü kent. (VI) Sanki, yedi tepesinden yedi ayrı pencere açıp ufku, atmosferinde nefes alıp veren sanatkâra taze ilhamlar bağışlardı.

Bu parça anlam akışına göre düzenlendiğinde cümlelerden hangisi parçanın en sonunda yer almalıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

4. --- Sesleneceği toplum katmanlarını duyuş, düşünüş, gerçekliği kavrayış ve yorumlayış özellikleriyle ustaca anlatmalıdır. Edebiyatı ve yazarı millî ve evrensel kültür süreçlerinde var kılan güçler ise daha baskındır: Dergiler, gazeteler, yayınevleri, kitapçılar, kütüphaneler, eleştirmenler, dernekler, üniversiteler, ödül kurumları, bazı devlet kuruluşlarıdır. Edebiyatçı, yazma işini hakkıyla yapıp nitelikli ürünler ortaya koyarsa adını saydığımız kurumlar onu göz ardı edemeyecektir. Doğal olarak da millî ve evrensel kültür ortamlarında var kılacaktır.

Bu parçanın başına düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilebilir?

- A) Edebiyatçının işi, kalem oynattığı türde nitelikli ürünler yazmaktır.
B) Edebiyatçıların millî ve evrensel kültüre elbette katkıları olacaktır.
C) Edebiyatçı, nerede ve nasıl var olacağını hesaplamalıdır.
D) Her edebiyatçının millî ve evrensel kültür ortamlarında varlık gösterme çabası vardır.
E) Millî ve evrensel ortamlarda kendinden söz ettirmek, edebiyatçıların rüyasıdır.

5. "Her aydın Türk, devrinin edebiyatını bilmelidir." diyen yazarın, edebiyat bilimciliğiyle, günümüz edebiyatı ve sorunlarına eğilişini saygın buluyoruz. --- Bu görüşümüzü de onun edebiyat ürünlerini ve sanatçıları değerlendirmede, ele aldığı sanatçı ya da ürünün anlatımı ve özgünlüklerini objektif kriterlere göre belirlerken, işlenen konuları tamamen milliyetçi bir bakış açısıyla değerlendirip hataya düşmesi ortaya çıkarıyor.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilemez?

- A) Fakat, onun eleştirilerinin bilimselliğine gölge düşürecek tutumları olduğunu da görüyoruz
B) Ne var ki, onun eleştirideki bakış açısının aynı saygınlıkta olduğunu söyleyemiyoruz.
C) Eleştiride temel aldığı ölçütleri ise bir bilim adamına maalesef yakıştıramıyoruz.
D) Ama kültürel birikimi ve yazma yeteneğine karşın eserlerin eleştirisindeki yanlı tutumuyla günümüze ayak uyduramadığını düşünüyüz.
E) Yalnız ele aldığı eser ya da sanatçıların sınırlı sayıda olmasını da bir eksiklik olarak görüyoruz.

6. (I) Otobiyografik roman, başka bir yazı türü olan “anı” ile zorunlu bir akrabalık içinde bulunur. (II) Bu akrabalık, yazarı kısıtlı bir gerçekçilikle karşı karşıya bırakır. (III) Özgür roman oluşumu içinde, yaşanan hayata bir çeşit bağlanmaktadır bu. (IV) Bunun sonucunda ise gözlemcilik iyice sindirilmiş ya da dıştan içe kayarak özgür yaratıyı sağlayan bir unsur olmaktan çıkar. (V) Yaşanmışı yeniden diriltiren bir gerçek durumuna dönüşür.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangisinden sonra, “ Bu bağlantı gerçekçi edebiyatın dış gözlemcilik içinde gelişen yaratışının ciddi bir yara almasına yol açar.” **cümlesi getirilmelidir?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

7. (I) Bir akımın hedeflenen yüceliğe varması, o akımın kalıplarına ve o kalıpların açılım kazanmasına bağlıdır. (II) Akımın bir süreliğine de olsa o yüce düzeyde kalması da bunlarla sağlanabilir. (III) Durum böyle olunca da akımların bağnaz gibi görülen tavırlarla gelmesi sakınca değil, iyi bir olanak getirir. (IV) Yeter ki akımın mensupları, bağnaz tavırlarında ısrarcı davranarak tekrara düşmesinler. (V) Donuklaşma, tekdüzelik başladığında açılıma yönelebilirler.

Bu parçadaki numaralı cümlelerin hangisinden sonra “Orhan Veli, şiirinin ikinci ve başarılı döneminde, kendi sıkıttığı kalıpları kendisi gevşeterek böyle bir durumu aşmıştı.” **cümlesi getirilirse parçanın düşünce akışı bozulmaz?**

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

8. Bir akımın, sanat anlayışının kendini tekrar etmeye başlaması bitime yakın olduğunu gösterir. Bu yılların hemen ardından oluşan yeni kuşaklar için talih ile talihsizlik aynı ölçüde vardır. - - - - Bu atılım ortamı, yeni değerlere geçebilmenin köprüsüdür. Köprüyü ören ögeler, değişim, beğeni, toplumsal yapı gibi önünde durulmaz evrensel olgular olarak talih getirir. Talihsizlik ise bu dinamiklerden yeterince yararlanmayıp kendinden önce işlenmiş olanakların içinde tutsak kalıştır.

Bu parçada boş bırakılan yere, düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) Değişim gereksiniminin kendini duyurmasıyla gelen atılım ortamı talihtir.
B) Bitiş yaşayan önceki kuşağın etkinliğinin azaldığı ya da kaybolduğu ortam talih sunar.
C) Eski kuşağın tekrara düştüğü an, yeniliğe en uygun zamandır.
D) Aşındırılmış eşikler üzerinde uyuşup kalmak, talihsizliği getirir.
E) Toplumsal ve estetik dinamiklerin değişimi tetiklediği anlarda gelen kuşaklar talihtir.

9. İnsan faaliyetlerinin hepsinde olduğu gibi, edebiyatın da bir sosyolojisi elbette olacaktır. - - - -. Olmazsa olmaz işleviymiş gibi edebiyatçılar eliyle oluşturulmaya çalışılıyor. - - - -, dalıyla budağıyla uğraşılıyor. - - - -, ellerinde edebiyat pankartları, daha doğrusu kişisel ün pankartları, Batı pazarlarına, halk pazarlarına çıkmışlar. - - - -. Yazdıkları bir cümleyi, dizeyi “Batı dillerine çevrilemez.” deyip değiştirecek ya da atacak kadar pazarlamacı olmuşlar.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi, bu parçadaki boşluklardan hiçbirine getirilemez?

- A) Ama bu sosyoloji günümüzde edebiyatın varoluş nedeni gibi görülüyor
B) Yazdıklarının niteliğini yükseltme kaygısına düşmüyorlar
C) Edebiyatın ana gövdesi savsaklanıyor
D) Şairi, romancısı, öykücüsü; şiiri, romanı, öyküyü bir yana bırakmış
E) Bir yazıp üç pazarlamanın derdine düşmüşler

1. D 2. D 3. D 4. A 5. E 6. C 7. E 8. A 9. B